

A REGGEL

Vidéki előfizetés árak

Egész évre	20 K
Félévre... ..	10 K
Negyedévre	5 K

POLITIKAI NAPILAP

Főszerkesztő
Dr. GENCSI SAMU

Felelős szerkesztő:
HOVÁNYI KORNÉL

Előfizetési árak helyben:

Egész évre	16 K
Félévre	8 K
Negyedévre	4 K

RAVATALON

Ötvenkét esztendeig készült rá, hogy ötvenhét millió ember ura, parancsolója, királya lehessen. Egy ostoba golyó félrelökte, leta posta. A tudományok rengetegében élt, hogy többet tudjon, mint sok millióju alattvalói együttvéve. Neki tudni kellett, mert ő volt a jelölt, a trónörökös, kinek fejére feltette volna majdan a magyar szent koronát az isten szolgáinak ide való leghatalmasabbika. A jövődőt ültörét azonban egy darab ólom keresztül-furta. Egy villanás csapott fel mindössze és az osztrák-magyar monarchia szinpadáról letűnt a jövődőt legtisztábban ragyogó reflektorának fénye. Még ma sem tudunk higgadtan számolni. Az a revolverdörrenés nagyon megviselte a dobtartókat, megtépázta amugy is ernyedt idegeinket, megzavarta a vartan működő agykarójainkat. Szavakat hallunk csupán és az öntudatra ébredő emberi szellem a szavak értelmét vágyik tudni. Ferenc Ferdinánd meghalt. Hohenberg Zsófia vele pusztult. — Mi történt? Ami történt, mit jelent? Mit tett volna a csendes tetem velünk, általunk, értünk, ha életben marad? — Mit tett volna.

A feleletet elnyelte egy revolverdörrenés felszálló füstje. Sötétségben, bizonytalanságban maradtunk.

És most minden kérdésre csak a két szomorú, fekete koporsó bánatos borulata száll felénk feleletként. Két koporsó, amelyhez — holnap már a hofburgi kápolna ravatalához — két ország gyászoló népe fog részvétellel zárandokolni.

A kamara gyásza.

A miskolczi kereskedelmi és iparkamara ma délután teljes ülést tartott, melyen mélyszégyaszának és kegyeletének adott kifejezést.

Radwány István kir. tan., elnök nyitotta meg az ülést és szép beszédben emlékezett meg az elhunyt trónörökös energiát sugárzó lényéről.

Ezután Wittich Andor terjesztette elő az elnöki jelentést, mely poétikus szavakban bucsuztatta el a trónörökös-párt. — A jelentésből közöljük a következőket:

„Tekintetünk a nagy halottaktól oda révedez, hol könnytől esillogó szemekkel áll egy ősz uralkodó, kinek hős lelkét annyi sorscsapás meg nem törheté. — Alattvalói hódolattal, szerető ragaszkodással nézzük tiszteletreméltó uralkodói erényekkel kímélgő nagy alakját s lelkünkben kivánjuk: vajha megőrizsokszor megcsodált bámulatos testi s lelki erejét, vajha ugyakkora erővel viselné el e súlyos nagy veszteségét s uralkodna még soká a magyar nemzet javára, boldogulása s felvirágzására. Husz millió magyar könnyűen át ragyog megboldogult trónköszünk s rajongással imádott, hitvese felé a magyar nép soha nem muld kegyelele. Ez a kegyelet, gyászoló emlékezés nyilatkozik meg bennünk is. Subanon el gyászunk siratott nagy halottaink fölé és regéljen Artstetten eszöndes sirhelyén szeretetünk, ragaszkodó kegyeletünkről elhunyt, nagy reményekre jogosító trónörökösünk s a konopistirozsák királynőjének porladó hamvai felett. — Kérem a tisz-

telt teljes ülést, hogy méltóztatásuk elhatározni, hogy mély gyászunkat s részvétünket jegyzőkönyvünkben megörökítsük, valamint méltóztatásuk elhatározni, hogy királyunk Ő Felségéhez a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur utján részvétiratot terjesszünk fel s tessék ezzel az elnökséget megbizni.“

Az elnök a jegyzőkönyv hitelesítésére szegilongi Schrecker S. Lipótot Lichtenstein Lászlót kérte föl s ezzel az ülés véget ért.

Mezőcsát gyásza.

Az országosan megnyilvánuló nagy gyászban részt vesznek a borsodvármegyei községek is. — Mezőcsáti tudósítónk jelenti, hogy ott az összes középületeken és számos magánépületen is fekete lobogók lengenek. A temetés napján a kávéházakban és korezmákban nem lesz cigányzene.

Gleichenbergben.

A trónörökös párt ért szerencsétlenség az egész világon óriási konsternációt keltett. A Reggel egyik olvasója Fischer Ármint Gleichenbergből érdekes levelet irt, amelyben azt a hatást mondja el, amit a főhercegi pár tragikus halálának híre ott keltett. „Ferenc Ferdinánd trónörökösnek és Hohenberg Zsófia hercegasszonynak váratlanul történt tragikus halála ugy hatott ránk, — írja — mintha bombát dobtak volna közénk. Az első percben nem tudtunk szóhoz jutni, az egész oly hihetetlennek, — oly meszeszerűnek látszott. Csak később mentünk át a postahivatalba, hogy személyesen győződjünk meg a dolog lényegéről. —

S mikor a postán a hihetetlennek vélt hírt megerősítve halottuk, általános lett a rémületünk. Az estére hirdetett mulatóságok, ünnepélyek elmaradtak és a vendégszereplő cigányzenészek elállottak a szerepléstől.“

A képviselőház részvéte

A képviselőházat ma délelőtt tíz órára összehívták hogy a trónörökös temetésén való részvétel dolgában határozzanak. — Házüleset megelőzően az elnöki szobában hosszabb ideig tartó tanácskozás volt, amelyen Jósika Samu báró, a főrendiház elnöke, Beöthy Pál, a Ház elnöke, az al-elnökök és esabai Horváth Péter, a képviselőházi őrség vezetője vett részt. Az ellenzéki folyosó teljesen üres, az ellenzék a felszólítások ellenére távol maradt, nem akart határozni a munkapárttal. Tisza István gróf miniszterelnök és a kormány tagjai holnap reggel utaznak Bécsbe a temetésre. A képviselőház mai ülésének napirendje a következőképpen hangzik: Öfensége Ferenc Ferdinánd főherceg és fenséges hitvese beszentelési szer tartásán a képviselőház részvéteinek megállapítása.

Beöthy Pál öt perccel tizenegy óra előtt megnyitotta az ülést s előterjesztést tett az iránt, kik képviseljek a Házat a trónörökös temetésén. — Javaslatára Beöthy Pál elnöklésével a következőket delegálták a bécsi deputációba: úd. Erdélyi Sándort, Héderváry Károly gróft, Zichy János gróft és Pejacsavich Márk gróft.

Az ülést ezzel a határozattal berekesztették.

A BIKSZÁDI
természetes
savanyuvíz

Gyógyhatása hurutus bántalmaknál páratlan, a legutóbbi termésű savanyu ujjborral vegyítve, kitűnő italt szolgáltat.

Kapható: Weidlich Pál kereskedésében.

Árjegyzéket kívánatra küld a Bikszádi Fürdőigazgatóság.

Vallanak a merénylők

Leleplezték az összeesküvőket
Pribicevics Milán az értelmi szerző

Cabrinovics, aki eddig konokul hallgatott a merénylet értelmi szerzőiről, vallomásában csak annyit mondott, hogy neki **eltökélt szándéka volt a trónörökösöt meggyilkolni**. A börtön azonban megszólaltatta, és szerdán éjszaka a vizsgálóbíró elé akart menni. Midőn kivánságát teljesítették, ott **részletes vallomást tett**.

A másik merénylő, Princip is belátta, hogy helyzetén tagadásal nem változtat, ő is **vallomástételre jelentkezett**. Az izgalmak azonban annyira megviselték, hogy az éjszaka folyamán nem tudta elmondani vallomását, hanem megígérte, hogy esütörtökön mondja el vallomását. Kijelentette, hogy **nem lesz tekintettel senkire sem, leleplezi büntársait s a rendőrség kezére adja az összeesküvők névsorát**. Csúpan annyit kért, hogy szerdán éjjel hagyják pihenni.

— **Az én életem nem ér egy fabatkát sem**, — mondta az elkecseregetett merénylő, — **azt akarom, hogy másé se érjen többet**.

Cabrinovics vallomása.

Cabrinovics, aki az első merényletet követte el, a rendőrségen mostani vallomásában beismerte, hogy Belgrádban bizták meg a merénylettel. Beismerte továbbá azt is, hogy a bombát Cigotól kapta, akinek most már a teljes nevét is elárulta. Cigano-

vicsnak hívják s a bombákat Belgrádban, a Slatni Morava kereszmában adta át neki. — Az átadásnál jelen volt Princip és Grabes is. A bombákkal azután elmentek Sabacba, majd Sarajevóba. A bombákat, összesen hat darabot, Princip őrizte.

Szétosztják a bombákat.

Letartóztatták a harmadik merénylőt.

Junius 27-én, szombaton a három merénylő találkozott egymással. A trónörökös akkor mar visszatért a hadgyakorlatról, ahol a merénylők nem követheték volna el tetteiket, mert Ferenc Ferdinánd állandóan a katonaság között volt és nem férhetek volna hozzá. Szombaton megállapították, hogy vasárnap találkoznak és ekkor majd szétosztják egymás között a bombákat.

A találkozás vasárnap reggel, tíz órakor a Csumuria-utcában, Vlenic Gyuró cukrászüzletében meg is történt. **Princip itt mind-egyik társának adott egy-egy bombát és kijelentette, hogy meg kell halni Ferenc Ferdinándnak**. A találkozóról eltávozóban Cabrinovics a Cirkusz-téren lévő Schrey József vásári fényképészhez ment, ahol lefényképezette magát. A merénylő a fotografusnál már nagyon izgatott volt, — gyakran kinézett az ablakon és annyira biztos volt abban, hogy senkisé tud tervéről, hogy még a bódé előtt álló rendőrtől sem félt.

Schrey többször megkérte Cabrinovicsot, hogy üljön egyenesen, de ez nem mert kiegyenesedni, mert félt, hogy akkor a fényképezés észreveszi a kabátja alatt rejtgetett bombát. Ezért idegesen rákiáltott a fotografusra:

— **Sietek, nem érek rá, kapjout le úgy, ahogy vagytok.**

A következő pillanatban kész volt a felvétel és alig **egy-két pillanat múlva Cabrinovics már a trónörökös autójára hajította a bombát**.

Princip ezalatt a Latin-hidnál helyezkedett el és tőle husz méternyire, a Ferenc József-utcában, Stern Manó divatkereskedő üzlete előtt Grabes állt a bombával. Mikor Princip elkövette a gyilkosságot, Grabes látva, hogy a merénylet sikerült, a nagy zűzavarban **letette a bombát a gyu-**

logjáró szélére, elvegyült a tömegbe és elmenekült. **Ma Grabes is letartóztatták.**

Hol rejtőztek a merénylők?

A rendőri nyomozás megállapította, hogy a merénylők szombaton egyáltalán nem tartózkodtak Sarajevóban. Cabrinovics Vívian lakott, Princip Hadzsinin, Grabes apjánál, Paleban tartózkodott. A bombákat Sarajevó közelében egy vidéki városban rejtették el, ahol senkisé férhetett hozzájuk. Ma délelőtt egy vegyes bizottság ment ki a bombákért, hogy behozzák azt Sarajevóba. Ebben a pillanatban a rendőrség még maga sem tudja, hogy hogyan jutottak a merénylők Sarajevóba, amelyet elzártak az idegenek elől.

A merénylet értelmi szerzője.

Az éjjeli órákban valósággal megdöbbentette a sarajevói hivatalos köröket a rendőrségnek az a szenzációs megállapítása, hogy a trónörökös elleni összeesküvést **Pribicevics Milán volt közös hadseregbeli főhadnagy, jelenlegi szerb őrnagy szerezte**. Pribicevics a horvátországi felségárulási pörnek volt a fővádottja és vele együtt a hónapokig tartó, vizsgálati fogságot megszoztotta öccse, Pribicevics Valerián, horvát tartománygyűlési képviselő. Mindkettőjüket súlyos börtönbüntetésre ítélte a bíróság, de királyi amnesztiát kaptak. Pribicevics Milán azóta Szerbiában élt, belépett a szerb hadseregbe, ahol őrnagysággig vitte fel és ezt a magas katonai rangját arra használta fel, hogy a sarajevói szerbek dinasztiaellenes törekvéseit előmozdítsa. — Pribicevics a titkára a Narodne Obrana szervezetre, amely a nagyszerb propogandát irányítja. Ezek a féktelen izgatók a monarchia ellen lázítottak és amikor már elkerülhetetlennek látszott a háboru, összekötetésbe léptek a komitácsikkal felfegyverzték őket és pénzzel látták el.

Ma még titok, hogy hogyan került össze Pribicevics és Princip. A rendőrség a nyilvánosság számára semmi közlést nem tesz, annyit azonban megállapítottak, hogy Pribicevics ajánlotta Principet a belgrádi Ciganovicsnak, akit a legutóbbi háboru alatt szerzet érdemei elismeréséül a szerb kormány a szerb államvasutak főtisztviselőjének nevezték ki. Ciganovics és Princip azután megállapodtak a merénylet részleteiben. A bombákat Pribicevics Milán szerezte be a kragujeváci arzenálból. Pribicevics volt a feje az összeesküvésnek, de hogy kik voltak a banda

tagjai, azt egyelőre sejteni sem lehet. A vizsgálat során elhangzott fontos vallomások azt látszanak igazolni, hogy a merénylet-ről **Pribicevics Valerián horvát tartománygyűlési képviselő is tud**.

Eddig összesen 350 embert tartóztattak le, akiknek az a vétkük, hogy állítólag tudtak a merényletről. A nyomozás rendkívüli nagy energiával folyik és szenzációs letartóztatások várhatók.

Bombák a cukrászdában.

A házkutatások és letartóztatások nyomon követik egymást. — Most már nemesak a merénylők után kutatnak, de elfognak mindenkit, akire az a gyanu hárul, hogy résztvett a rombolásokban és tüntetésekben. — Ma délelőtt Maximovics detektív főnök letartóztatta Grezsák Péter asztalossegédet, mert rábizonyították, hogy ő vezette az ostromot Jeftanovics Csamelusa-utca 15. szám alatti magánlakása ellen. — Az asztalossegéd egymaga huszezer korona ára ékszert zsákmányolt egymaga. — A három főbűnös: Gavrinovics, Princip és Ilits tanító a hadbírószék fogházába ülnek. Bebizonyosodott, hogy Ilits jelen volt a cukrászdában, ahol Princip szétosztotta a bombákat és ő si kapott egyet. Megállapították a detektívek, hogy a bombák a szerb határon, Loznica közelében voltak elrejtve, innen kerültek Boszniába. Elfogták azt az embert is, aki a merénylet napján Gabrinovicscsal együtt lefotografáltatta magát. Vucsinovics Jánosnak hívják, tagadja, hogy része van a gyilkosságban.

Nyilvános akasztás lesz

Sarajevó, július 2.

Ma már teljes a csend a város utcáin, a statárium minden erőszakosságát megbénított, a forgalom és az élet olyan, mint rendesen. Ott, ahol még huszonnégy órával ezelőtt rombolt és zuzott a népharag, ott ma a legteljesebb a rend és nyugalom. A statárium közvetlen hatása éjjel érvényesül erősen, amikor a kávéházak és vendéglők sötétben, leeresztett rolókkal ásitának az éjszakába. Az utcák kihaltak, egy lelket nem látni, az emberek félnek házaikból kimozdulni. A két elvetemedett merénylő még egyre tagad, illetve semmi felvilágosítást sem adnak. Cinikusan felelnek minden kérdésre, egy pillanatig sem mutatnak megbánást. Részletes vallomást eddig még nem lehetett belőlük kicsikarni.

Sarajevó népe izzó gyűlöletet táplál lelkében a merénylők iránt. Amerre az ember csak jár, utcán

Miskolczi Agrárbank és Polgári Takarékpénztár

Részvénytársaság
Széchenyi-utca. (Weidlich-udvar, I. em.)

Alaptőke 1,500.000 kor.

Pénzbetéteket átvesz kamatoztatás céljából betétkönyvecskére és folyószámlára.

Váltókölcsönöket leszámítol. Jelzálogkölcsönöket ad házakra és földbirtokra.

Törlesztéses jelzálogkölcsönt nyújt 10-től 65 évig terjedő lefizetés mellett.

Előleg-kölcsönöket engedélyez tőzsdén jegyzett értékpapírokra, vidéki pénzintézetek és iparvállalatok részvényeire és ezeknek megbízásból való átvételével és eladásával is foglalkozik. Szelvényeket, külföldi pénzeket s kisorsolt értékpapírokat bevált. Óvadékot deponál.

Finansziro kereskedelmi, ipari és gazdasági vállalatokat. Működése kiterjed továbbá az összes bankszerű üzletekre.

és kávéházakban vad elkeseredéssel beszélnek a trónörököspár gyilkosairól. Mindenki halált kiált a fejükre. A város lakossága nyilvános kivégzést akar. Ez a közhangulat. Valószínű is, hogy Princip kivégzése nyilvánosan fog megtörténni. Itt azonban igen sok és főképpen politikai szempontok jönnek tekintetbe.

Feldúlták a szerb temetőt.

Tuzla, július 2.

Tegnap egész nap nagy zavargások voltak, melyek csak akkor értek véget, mikor kihirdették az ostromállapotot. A lakosság legalsóbb rétegei, a külvárosok népe, mozlimok és cigányok, bevonultak a városba s hatalmas tüntetést rendeztek dr. Stojanovics szerb Narod-párti képviselő lakása előtt, majd bevonultak a

házba, elpusztították az irodát, a butorokat, drágaságokat kihordták az utcára és összetörték. Stojanovics kezelte Vasziljevics ismert orosz agitátor ügyvédi irodáját, aki közvetlenül a annexió után hagyta el Tuzlát, hogy a külföldön agitáljon a mondarkia ellen.

Berlin gyászsában.

Berlin, július hó 2.

A német birodalom fővárosa őszinte gyászszal emlékezik meg a trónörökös párról. A régi városháza ormán most leng először a város új diszlobogója. A gyászból részt kér a város közönsége is. A házakon, erkélyeken sűrűn következik egymásra a fekete dekoráció. Az állami és középületek is ki fogják tüzni a gyászlobogót, de csak a temetés napján.

Szerbia tiltakozik a vádak ellen

Belgrád, július 2.

(A Reggel tudósítójától.) A szerb kormány nagy igyekezettel mosakodik s hangoztatja, — hogy Szerbiának semmi köze sincs a sarajevói merényletnek. A kormány hivatalos lapja, a Samouprava ma este megjelenő számának vezércikke már kissé erélyes hangon fogja visszautasítani a meggyanúsítást. A félhivatalos vezércikk a többek közt ezt mondja:

— Szerbia már félre nem ért hetően kijelentette, hogy mint az egész kulturvilág, mély megvetés tölti el a merénylet és a merénylők iránt. Mindamellet a monarchiában nem szűnik az uszítás, a gyanúsítás ellenünk. A sok nagyhangú és puffogó vád, amit ellenünk fölhoznak, egyszerűen gyanúsítás, bizonyítékok nélkül. Amíg bizonyítékokat nem hoznak föl vádjai mellett, a silány gyanúsítást fölényen visszautasítjuk. Szerbia nem fél a fenyegetésektől, semmi oka sincs rá, hogy megijedjen a tulsó partról hangzó kardesörtetés-től. Ellenben kérdezzük, mire való a rendőrség és a nagyszámú katonaság Sarajevóban és Boszniában? Ami kegyetlenség és brutalitás ott a szerbeket éri: mindazt a kulturvilág ítélete alá boesátjuk.

Belgrádban egyébként nagy a fölháborodás a magyar és osztrák sajtó támadásai miatt. — A balkáni háboru győzelmeitől elkapott szerb nép és főleg a katonaság a háborut követelik. — Ugy látszik a katonapárt ismét fölülkerekedik az ország dolgának intézésében.

Elindultak Triesztból a halottak

Trieszt, július 2.

A fenséges halottpár még egy utolsó éjszakát töltött a tenger hullámain, ma reggel aztán partra szállították a Viribus Unitis hadihajóról Ferencz Ferdinánd és Chotek Zsófia koporsóit. A kikötőváros tizezerei özönlötték el a partokat, a nemzetiségi és pártbeli választófalak leomlottak és ott volt együttes érzéssel mindenki, hogy az elvetemült merénylet áldozatainak a végtisztességet megadja. Már a hajnali órákban özönlött Trieszt minden részéből és a környékéről a nép, a sűrű tömegek ellepték a Rivát, a mólókat, a kikötőben horgonyzó hajókat s a többi vízi járművet. — Az utvonulat is, amelyet a gyászmenetnek kijelöltek, a katonaság mögött szintén korán szállotta a nép meg.

Nyolc óra. Ágyuk tompa dobbanása szólal meg s e komor, lüktető gyászhangok kísérete mellett feltűnnek a hadizászlókba burkolt koporsók s a hadihajók szakadatlan ágyudörgése. Trieszt minden harangjának lelket rendítő zugása közben tengerészaltisztek hozzák a partra a világ igaz részvéte közepette hazatérő halottakat. Minden fejről leválik a kalap, minden katona tiszteleg, a ravatalra kerülnek a koporsók, nyomukban a diszkisérlet. Most előáll Trieszt püspöke és impozáns egyházi segédlettel végzi el a megható gyászszertartást. Újra dörögnek az ágyuk, a koporsókat már felemelik a halottas diszkesikra, előttük sorakozik hét koszorus koesi, amelyiken alig talált helyet a temérdek patina, bahr és százféle virág.

Elindul a gyászmenet, élén lovasrendőresapattal, a koszoruskoesik után a papság, most a fenséges asszony és urának halottas koesija, majd a notabilitások, a katonai kíséret. Negyedtízkor a pályaudvarhoz értek a halottak.

A gyászvonat utja.

Laibach, július hó 2.

Tíz óra után indul el a déli vasút pályaudvaráról a koporsóvivő különvonat. Ezre állottak a pályaudvaron, hivatalosak, előkelőségek és diszbe öltözött katonák, a nép tizezerei kívül rekedtek. De sok kilométernyire az állomástól, ott, ahol már a szabad térségen futnak a sínek, tengersokaság állott sorfalat a méltóságosan tovarobogó gyászvonat előtt. Az első állomás, ahol a gyászvonat néhány percig tartózkodik: Laibach. — A pályaudvaron néma gyászszal várakozik a papság, a hatóság fejei, a katonaság s a gyászruhás hölgyek.

Gyászos terítő alatt érkezik majd este tíz órakor Bécsbe a halott Ferencz Ferdinánd és Hohenberg Zsófia.

Az árvák.

Bécs, július 2.

Ferenc Ferdinánd három gyermeke nem jelenhet meg a bécsi beszentelésen. Csak az arstetteni temetésen fognak résztvenni. — Így kellett megoldani a nehéz problémát: hol foglaljanak helyet a trónörökös árvái a temetés alatt? A herecek közé nem akarták állítani őket, a főherecek közé pedig az udvari etikett szerint nincs joguk állani, ép azért úgy határoztak, hogy a gyermekek csak az arstetteni végtisztességen fognak megjelenni. Ezt a szerepet jelölték ki Burg Ferdinándnak is.

Az árvák gyámja a királynál.

Bécs, július 2.

A király a schönbrunni kastélyban ma délelőtt tíz órakor kihallgatáson fogadta Thun Jarosláv grófot, akit Ferenc Ferdinánd trónörökös végrendeletében gyermekei gyámjává jelölt meg. Az audiencia félóra hosszúra tartott. Thun gróf után Haus Antal, tengerészparancsnok jelent meg a királynál.

Megcáfolják a demarche híret

(A Reggel tudósítójától.) Ma az egész fővárosban elterjedt az a hír, hogy a monarchia külügyi hivatala kiadta a jelszót, hogy demarchera készül Belgrád ellen. A hír különösen a tőzsdén keltett

feltűnően kinos hatást. Illetékes helyen nem tudnak semmit a demarcheról. Higgadt politikai körökben az a vélemény alakult ki, hogy a demarchera nincs semmi szükség, mivel fel kell tételezni minden civilizált államról, hogy abban az esetben, ha az illető állam polgárai büncselekményt követtek el, a tettesekkel szemben maga az államhatalom él retorzióval. Ha az összeesküvés részesei szerb alattvalók, akkor őket súlyosan meg fogják büntetni.

Vilmos császár nem megy a temetésre Henrik herceg fogja képviselni

(A Reggel tudósítójától.) Vilmos német császár — mint egy hiteles berlini távirat jelenti — nem megy el Ferencz Ferdinánd temetésére. A hír igen nagy feltűnést keltett. A császárt Henrik herceg fogja képviselni.

Hónapokkal ezelőtt tudtak az összeesküvésről

(A Reggel tudósítójától.) Egy fővárosi tekintélyes délutáni napilap szerkesztősége ma levelet kapott dr. Emánuel Cagliarditól, amelyben a levélíró elmondja, hogy öt hónappal ezelelőtt tudott az összeesküvésről. Dr. Emánuel Cagliardi több ízben figyelmeztette a zágrábi rendőrséget, hogy intézkedjék és tegye lehetetlenné a merényletet, de nem sikerült semmit sem elérnie.

A Szerbszka Rjees szerkesztője.

Sarajevó, július 2.

A „Szerbszka Rjees“ című szerb lap szerkesztőjét, Kobaszicsa Skepót Szerbiából kiutasították. Kobaszicsa a Rauch-rezim alatt hosszabb ideig Zágrábban volt újságíró. Évekkel azelőtt a belgrádi sajtóirodában dolgozott vezető állásban. Kobaszicsa hírhedt magyarfaló pánszerb.

Gyászol a törvényszék.

Az országos gyászból kiveszi részét a büntető törvényszék is. Baloghy György elnök ma hirdetményt tett közzé, amelyben értesíti a jogkereső közönséget, hogy a trónörököspár temetése napján, holnap, pénteken a törvényszéken és a büntető járásbiróságokon nem lesz tárgyalás. Akik akármint vádlottak, akár mint tanúk idézést kaptak, nem kell megjelenniük a tárgyaláson.

Zágrábi nyomokon.

Zágráb július 2.
(A Reggel tudósítójától.) Tegnap este, a hatóságok szigorú intézkedésére, helyreállt a nyugalom. Zágrábban nem volt tüntetés, a vidéken sem fordultak elő zavargások. A rendőrség tegnap délután házkutatást tartott a betűszedők egyesületében, mert megállapították, hogy Cabrinovics nemrégén még egy zágrábi nyomdában dolgozott és tagja volt a nyomdászegyesületnek. A betűszedők elnöke, Lazarvics rábizonyították, hogy annak idején részese volt a cettinjei bombamerényletnek. — A házkutatás eredményéről nem akar nyilatkozni a rendőrség.

Menekülnek Belgrádból.

Belgrád, július 2.
Nem volt olyan izgalom a Bosznia annexióját követő napokban, mint most. A lapok, különösen az ellenzéki újságok a legpiszkosabb hangon írják a monarchia ellen. A hírhedt Sztrázsa, mely a balkáni háború idején is tele szájjal izgatott a monarchia ellen, vérlázító hangon izgatja a népet a monarchia ellen. Berchtold külügyminiszter jegyzéke még nem érkezett meg a belgrádi szerb követségre, ahol bizonyosra veszik, hogy a jegyzék el nem maradhat. Lehetséges, hogy azért késik a jegyzék, mert a demarche-ot nem kívánják a temetés előtt megtenni. Belgrádban olyan izgatott a hangulat, hogy a magyar és osztrák alattvalók már nem érzik biztonságban magukat a szerb fővárosban. Igen sok magyar és osztrák alattvaló családját, készpénzét, minden értéktárgyát átküldötte Zimonyba, vagy Ujvidékre.

— Princíp jajgat.

Sarajevó, július 2.
A merénylet egyik szemtanúja, Mresics közúti kalauz, igen érdekes részleteket mondott el a merényletről.
— Amikor a trónörökös automobilja — beszéli Mresics — bekanyarodott az utcába, két lövés dördült el. Irtózatossá pánik keletkezett, az emberek szétfutottak. Én éppen akkor ragadtam meg a merénylőt, amikor egy rendőrt, aki őt megfogta karjánál, revolverével fejbe akarta vágni. Az emberek, mint a vadak rohantak Princípre és verni kezdték Princíp erre elkiáltotta magát:
— Nincsenek gyermekeitek! — Nincs lelketek? Könyörüljétek rajtam.
Az emberek azonban újra rátámadtak és véresre verték. Az asszonyok leköpték a merénylőt. Közben folyton ordította a tömeg:

— Öljétek meg! Ússzátok agyon! Csak nagynehezen tudták Princípét a rendőrségre vinni.

Le a szerbekkel.

Zára, július hó 2.
(A Reggel tudósítójától.) Metkovic kerületből jelenti, hogy a horvát lakosság tüntetéseket rendez a szerbek ellen. Fort Opus községben a görög-keleti kápolnát erősen megrongálták. A hatóságok intézkedéseket tettek, hogy a további kihágásokat megakadályozzák.

Eszék, július 2.

(A Reggel tudósítójától.) A múlt éjjel mintegy ötven fiatal emberből álló csoport zajosan tüntetett a szerbek és a szerb-horvát koalíció ellen. Maximovics dr., az elhunyt Brankovics patriarka vejének palotája előtt volt a tüntetés a legerősebb. A tüntetők több ablakot bezúztak, majd a király éltetésével és a szerbek abeugolásával elvonultak. A rendőrség végül szétszórta a tüntetőket, mire helyreállt a rend.

A szerbek Albániában

Durazzo, július 2.

Elbasszanból jelentik: A szerb határt folytonosan álrüház szerb katonák csapatai lépik át, melyek egyesülnek a felkelőkkel. — Ochridán át több mint nyolcszáz katonát jött Albániába. Itt az a hír van elterjedve, hogy szerb csapatok átlépték a határt és több albán helységet megszálltak.

Róma, július 2.

San Giuliano márki Turkham pasát mára konferenciára hívta magához. Ezen az értekezleten Allioti követ is résztvesz.

Esszad pasa Albániában.

Az albán kormány két minisztere elutazott Olaszországba, — hogy Esszad pasával keressék az érintkezést. A két miniszter rá akarja bírni Esszad pasát, — hogy közvetítse a békét a fejedelmek és a feölkelők között.

A REGGEL előfizetési árai

Helyben:

Egész évre ... .. 16 K
Fél évre ... .. 8 K
Negyed évre ... .. 4 K

Egyes szám ára 4 fillér.

Vidéken:

Egy évre ... .. 20 K
Fél évre ... .. 10 K
Negyed évre ... .. 5 K

A NAP ESEMÉNYEI

— **Halálozás.** Részvétellel vetjük a hirt, hogy Dálnoky Béla Borsodvármegye törvényhatósági bizottsági tagja július hó 1-én életének 55-ik évében elhunyt. — Temetése Mezőnyéken, az ág. ev. egyház szertartása szerint pénteken július hó 3-án délután fél 4 órakor lesz.

— **Ezüstlakadalom.** Szép családi ünnepség lesz vasárnap a borsodmegyei Sajóörösön. Melczér Aladár földbrtokos és neje született Hanzéli Margit ülik e napon ezüst lakodalmutat. Az ezüst lakodalommal kapcsolatban szentelik fel a Melczér Aladárék által emelt új kegyuri templomot. Az egyházi szertartást Szmracsányi Lajos egri érsek végzi fényes papi segédlettel. A rokonság nagy számmal fog megjelenni a családi ünnepen.

— **Nyáray Antal Miskolcon.** Nagy művészi eseménye lesz városunknak jul. 4-én szombaton és 5-én vasárnap. Az Apolló mozgószínház lekötötte nagyáldozatok árán az „Az utolsó bohém” c. melynek főszerepét színművész ereálja csodálatos művészetével. A szekecseknél szokatlan, a legkényesebb színpadnak is díszére való, érdekesítő tartalmu darabot Harsányi Zsolt neves írónk írta direkt Nyárai egyéniségének megfelelően. — Dalaihoz Vincze Zsigmond a Királyszínház karmestere szerzett gyönyörű zenét. A szép Bedő Ilonka, Thury Elemér a magyar Psylander, Bodonyi Béla és Sipos Zoltán működnek közre az iránt, hogy a közönség teljes művészi élvezetben részesüljön. Ugy hétfőn, mint vasárnap. három három előadás lesz és pedig d. u. fél 5, este pont 8 és fél 10 órakor.

— **T. Hadrik Anna Miskolcon.** T. Hadrik Anna asszony, a kitűnő fővárosi művésznő az idén is, mint a múlt években szokott tátrai művészkörutjára indul. E körut előtt érinti városunkat is, ahol július 4-én (szombaton) a Korona földszinti éttermében egyetlen művésztét tart. Az est elé a legnagyobb érdeklődéssel tekint városunk intelligens és műértő közönsége már csak azért is, mert T. Hadrik Anna asszony elismert művészetét ez alkalommal csillogtatja először városunkban. Műsora gazdag s felöleli a legfrissebb kabaré újdonságokat, amelyekből persze nem hiányoznak a híres Jászai-paródiák és a politikai aktualitások sem. Amellett, hogy elejétől végig kacagató a műsor, teljesen fehér, hogy akármelyik fiatal leány bátran végig nézheti. A művésznő kísé-

retében Gere Zsigmond, a budapesti Magyar Színház tagja, a „Pesti Hírlap” humoros színész-históriáinak írója és B. Czobor Gyula, a budapesti Apolló kinevaszkecs művésze lépnek föl. — Igazán örvendünk a minden területen művészi eseménynek, — melynek sikeréről a finoman összeállított vidám műsor, de leginkább az előadók személye garantál. Az estély műsora a következő: 1. Conference. 2. Aktuális strófák. 3. Tárgyalás a Mona Lisáról. 4. Balra tarts! 5. A pesti család. 6. A potyajegy. 7. A vendéglőben. 8. Ujházi nyugdíjban. 9. Jászai paródiák. 10. Politikai portrék. Festi; Czobor. 11. Loe-golás. Irta: Gábor Andor. 12. A hitelroda. 13. A képviselőházban. 14. Zsüfraszett beszéd. 15. Hol nyaraljunk? Előadja: T. Hadrik Anna. 16. Dal a pesti zsemléről. Énekli: Czobor. 17. Sördal. Előadja: Gere Zsiga. 18. Színészszerelem. Irta: Molnár Ferenc. 19. Cipőpróba. 20. Hogy tetszik a bluzom? 21. Schiller haramiái. — (Szörnyű dráma.) Jegyek 3 és 2 korona árban válthatók Feren-czi B. könyvkereskedésében.

(*) **Az igazságpárt ülése.** Az igazságpárt tegnap este ülést tartott, amelyen nagy örömmel állapították meg, hogy a párt főrekvéseivel egyetértő és ahhoz esatlakozó egyesületek száma egyre növekszik, úgy, hogy a rendkívüli öggyülésen a siker elmaradhatatlan lesz.

M. KIR. ÁLLAMVASUTAK,
Igazgatóság.

184,988—914. szám. F. IV—c.

Árverési hirdetmény.

A kézbesíthetlen küldemények a vasuti üzletszabályzat 81. szakasza értelmében az alább felsorolt állomások teheráruraktáiraiban, 1914. évi július hóban mindig délelőtt 9 órakor a következő napokon fognak azonnali készpénzfizetés mellett nyilvánosan eladatni:

Arad	20-án
Békéscsaba	21-en
Budapest dunaparti t. p. u.	16-án
Budapest nyugoti p. u.	8-án
Debreczen	21-én
Kassa	24-én
Losonez	14-én
Miskolc	27-én
Nagyvárad	28-án
Sátoraljaújhely	15-én
Szatmár-Németi	20-án
Szeged	27-én
Szolnok	14-én

Budapest, 1914. június hó 23.

Az igazgatóság.
Utánnymás nem díjaztatik.

Életbe lépett az új katonai perrendtartás

(A Reggel tudósítójától.) Julius elsőjén lépett életbe az egész országba az új katonai bünvádi perrendtartás. Most már tehát az egész országban a hadbíróági tárgyalások nyilvánosak lesznek. Megnyílnak a katonai tárgyalótermek ajtajai és a nagyobb, érdekesebb jellegű tárgyalásokról éppen úgy jelennek meg majd ujságtudósítások, mint a polgári tárgyalásokról. Az új katonai bünvádi perrendtartás sokkal liberálisabb, mint a régi volt. Más a szellem és más az egész rendszer. A honvédségnél természetesen magyar a tárgyalás nyelve, a közösknél csak a nagyváradi és az aradi hadosztály bíróságoknál tárgyalnak magyar nyelven.

A Reggel munkatársa ma beszélgetést folytatott egy miskolczi katonatiszttal és kérdést intézett hozzá, hogy Miskolcson milyen intézkedéseket tettek az új hadosztálybíróságra vonatkozóan.

— A miskolczi hadosztálybíróság — mondta a katonatiszt — éppen úgy van szervezve, mint a többi bíróságok. A szellem és a rendszer egységes. A hadbírók sokáig tanulmányozták a polgári bíróság szervezetét. Ezentúl a tárgyalások nálunk is nyilvánosak lesznek. A tárgyalótremben az ujságírók részére külön hely lesz fenntartva. A legközelebbi tárgyalások már az új bünvádi perrendtartás értelmében tartatnak meg.

Pannonia sörcsarnok és éttereme.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy a jó hírnevű

„Pannonia“ sörcsarnok és étteremben

minden időben a legízletesebb ételek és frissen csapolt kőbányai polgári sör, valamint különféle fajborok szolgáltatnak ki a n. é. közönségnek jutányos áron. Tisztelettel

Magyar Gyula
vendéglős.

Diszes kerthelyiség áll a n. é. közönség rendelkezésére.

A Reggel telefonszámai:

Szerkesztőség . . . 315,
Kiadóhivatal . . . 114.

Nincs lámpa a telefonfülkében Panaszos levél

A mai postával kaptuk az alábbi panaszos levelet:

Tek. Szerkesztő úr!

Tegnap este kilenc órákor sürgősen beszélnem kellett egyik budapesti ismerősömmel. Én egész litánia bemondására voltam elkészülve, amelyet jegyzeteimből akartam felolvasni. Az egy órai várakozás után kissé idegesen, — de azzal a szándékkal léptem a fülkébe, hogy ledarálom az egészet és aztán megszünik földi kinszenvedésem... De mit tesz Isten? Beléptem a telefonfülkébe, ahol pokoli sötétség fogadott és ajkaimat egy röpke „horribile dictu“ kiáltás hagyta el. — Na, most hogy olvasom el jegyzeteimet? Végre kerítettem egy darab gyertyát és annak vidám sercegése mellett megtörtént a dolog.

Talán jó volna, ha a tek. postagazgatóság villanykörtével szerelné fel a telefonfülkét. Semmi esetre sem ártana.

Maradok a Szerkesztő úrnak igaz hive

Egy hü olvasó.

APOLLO nagy mozgószínház WEIDLICH-palota

Műsor f. évi július hó 3-án

Könnyelműség.

Erkölc dráma 3 felvonásban.

Aktuális helyszíni felvétel A diósgyőri-vasgyár tűzoltóegylet zászlószenteléséről.

Az előadások kezdete hétköznapokon délután 6 órákor és este fél 9 órákor. Vasár- és ünnepnapokon délután fél 3, fél 5 fél 7, és este fél 9 órákor.

Az összeíró küldöttség körül

(A Reggel tudósítójától.) Megírtuk tegnap, hogy az összeíró küldöttségek összeállításánál Vidacs János kifogást emelt Tamássy Károly asztalosmester tag sága ellen, miután Tamássyt a külső kerületbe osztották be, holott nem a külső, hanem a belső kerületben lakik. Vidacs János hangsúlyozta, hogy Tamássy Károly joggal foglalhat helyet az összeíró bizottságban és csak tisztán azért kifogásolja megválasztását, mivel nem abban a kerületben lakik, ahol a tisztséget vállalja. Megemlítette még Vidacs János

azt is, hogy a külső kerületben sokan vannak olyanok, a kik méltók erre a tisztségre, a viszonyokat jól ismerik és a helyzettel is tisztában vannak, Tamássyt viszont a belső kerületbe lehetne kiküldeni.

A kifogásolt tagságra vonatkozólag ma az alábbi levelet kaptuk:

Igen tisztelt szerkesztő ur!

Mindenben osztozom Vidacs János ur azon véleményével, —

hogy Tamássy Károly asztalosmester urat nem kellett volna a külső, hanem a belső kerületbe megválasztani. Tamássy ur az ottani viszonyokat nem ismeri olyan jól, hogy a bizottság tagja lehetne és ez könnyen megnehezítheti a külső kerület második szavazó körében az összeírást. Tamássy ur bizonyára ismerős a belső kerületben, de annál kevésbé áll ez ő reá ott, ahol a bizottsági tagságot vállalta.

A cselédkérdés titkaiból

Írta: dr. Gombos Ferencz, rendőrfogalmazó.

III.

Mig az eddig elmondottak nagyban, egészben társadalmi jelentőséggel bíró dolgok voltak s a jövőre való eselédnevelést célozták, eddig ez inkább közelebről a hatóságokat érintő része a kérdésnek, mert ez az a tér, ahonnan a hatósági ellenőrzésnek kiindulni és összpontosulni kell, s mely által már most megtisztíthatnák a cselédek osztálya a másokat is megrontó rossz elemektől.

A közvetítés intézményének fontosságát fejtegetni s bizonyítani nyilvánvalóan felesleges. Kellőképpen érzi ezt mindenki, akit akár mint munkaadót, akár mint szolgálat, illetve alkalmazástkeresőt érint a dolog. S ha a közvetítés helyes szervezése az összes foglalkozási ágaknál rendkívül fontossággal bír, mennyivel inkább fontos ez a cselédfoglalkozásoknál, amelyek általános természetűek oly értelemben t. i., hogy a szolgálatot adók sem egyes osztályok, sem egyes bizonyos foglalkozásnak, hanem a társadalom legkülönbözőbb elemei, pénygy, mint a szolgálatot keresők.

E kérdésnél is szembevetendő a cselédfoglalkozásu egyének kulturálansága más foglalkozásu egyénekkel szemben. Ugyanis bár az ipartörvény szerint — melynek rendelkezése a cselédközvetítésre is vonatkozik — nem tesz megkülönböztetést a törvény a foglalkozási ágak között — általában a foglalkozás közvetítés ipariüzlet s az engedélyhez kötött iparokhoz van sorolva, amint látjuk bizonyos foglalkozásu, magasabb kulturával bíró egyének felülemelkedtek a törvény szellemén s felismervén a közvetítés szociális jelentőségét, maguk és szakszervezeteik vették kezükbe ennek intézését, míg a cselédfoglalkozásoknál az elhelyezés még mindig üzlet, mely sokkal inkább az üzlettulajdonos, mint a másik két fél érdekeit szolgálja, ami ter-

mészetes is, mert a közvetítő üzletéből élni, sőt gazdagodni akar s igazán nem várható, de nem is kívánható tőle, hogy ő szociális intézményt létesítsen és fentartsa.

Hogy a közvetítésnek üzlet, iparszerű foglalkozás alakjában való szervezése általában megnyírt nem felel meg a célnak, feladatának, s a felek érdekeinek egyetlen foglalkozásnál sem, legelőkébben kiviláglik s legtisztábban látható a pincér és felirónók elhelyező intézeténél, melyek e foglalkozások sajátossága folytán speciálisan fejlődtek. Mert hát ezek különösen és kiváltképpen üzletek, ahol tőkebefektetéssel és nagyon is nagy rizikóval dolgoznak a felek. Az elhelyezést kérő leányok közül egy-kettő kivételével a legtöbbnek nem igen van veszíteni valója, meg aztán hozzászoktak ők már az ilyesmizhez. Ha ékszerük volt, az zálogban van, ha ruhájuk több rendbeli volt, azok bizonyosan több rendbeli tartozás fejében szanaszét lefoglalva fekszenek. Ellenben rizikózik a százakra menő előlegekkel az elhelyező, de hát ez neki üzlet, hanem rizikózik ártatlanul a szolgálatadó, aki majdnem mindig biztosan ráfizet. — Mert ugyan havi 20 korona fizetés mellett mikor tudja letörleszteni a leány azt a 150—200 korona előleget, melyet szolgálatbalépésekor ő kapott s az ügynöknek tartozása fejében tovább fizetett, tekintve különösen azt, hogy 3—4 heti szolgálat a kitarató szolgálatok közé tartozik s fehérholló számba megy. S ha most ezen 3—4 heti alkalmaztatás után eltávozik a kisasszony, honnan nyer vajjon kárpótlást és kielégítést a szolgálatadó? Talán abból a 2—3 öltözet ruhából, amelyet zálogképne visszatartott, amely a legtöbbször kiváltás alá soha sem kerül?! Minek is kerülne? Kredit

az van s így aztán van ruha is, hisz a divat ugyis gyorsan változó, meg van végül új előleg is, a mely — ki tudja — melyik kávészobának fog fájni ismét! S hogy mennyinek vannak ilyen fájdalommai, legjobban a járásbíró urak tudják megmondani!

És hát végeredményében nem hibás itt senki, mert hiszen elvégre az üzlet, üzlet s élni csak kell! A hiba ott van, hogy a közvetítés ügye általában nincs természetének megfelelő módon szervezve. A helyes csak a társadalmi, szociális szervezés lehet, ahol az egymást kereső felek érdekei legyenek előtérben, nyerjenek kielégítést és kellőképpen megvédessenek. Mert ha ugyanazok a hátrányok, melyeket az említett elhelyező intézeteknél látunk, — nem is fordulnak elő más foglalkozású egyének üzleti alapon szervezett közvetítésénél, de előfordulnak a közvetítők hibáján kívül is másféle bajok, melyek vagy az alkalmazottak érdekeit bántják, vagy az egész társadalomnak vannak kárára, vagy — igen sok esetben — a munkaadók szenvednek sérelmet, mely sérelmek még hozzá legtöbbször oly természetűek, hogy egyfelől utólag alig korrigálhatók, másfelől a fenálló rendszer mellett meg sem előzhetők, mert a rendőri preventív ellenőrzés fokozott figyelemmel gyakorolva is, nem vezet elég eredményre és bizony kijátszható.

Ismételten hangsúlyozzuk, — hogy legtöbbször nem az elhelyezőben van a hiba, hanem igenis a mai általában véve — panaszra sok okot adó eselédosztályban és a rendszerben. Mert hiába, ami szociális érdek, az csak szociális intézmények által érhető el és nem lehet üzlet!

Ezekhez képest tehát úgy a közvetítésnek, mint ezzel kapcsolatosan a fentebb említett jótékonykorsági, biztosítói és segélyező intézetek létesítésének és a rendészeti állandó ellenőrzésnek kérdése államilag szervezve volna a leghelyesebben megoldható és pedig akár az általános közigazgatás, akár a rendészet körében.

És hogy éppen a legnagyobb közület, az állam szervezze a közvetítést s az általános közvetítés körében a eselédközvetítést, e mellett az egységességen és a rendészeti ellenőrzés teljesebb megvalósításán kívül különösen az szól, hogy a közvetítéssel kapcsolatban s államilag szervezve valósíthatók meg a szükséges segélyezési és biztosítási intézetek, melyek létesítéséhez bármely más közület egyfelől kiesiny, másfelől nem biztosít elegendő sikert és állandóságot.

De magát a közvetítést, arra való tekintet nélkül, hogy mit hoz a városokra a tervbe vett

közigazgatási reform, a városok által szervezett hatósági elhelyező intézetek a köérdeknek sokkal inkább megfelelő módon teljesíthetnek, mint a mai üzleti jellegű közvetítő intézetek. Ezen hatósági elhelyező intézetek egyúttal nyilvántartási hivatalokat és elsőfokú hatóságokat is képezhetnek s majdan közvetítő szervei lehetnének az állami segélyező és biztosító intézeteknek. Azok a hivatalnokok, akik a hatósági intézetekben működnek, rövid idő alatt személy és egyéniség szerint teljesen megismernék a hatóságuk területén tartózkodó eselédkeket, azok jellemét és szokásait; s ez által, valamint a nyilvántartás és állandó ellenőrzés által nagy mértékben megkönnyítenék és tökéletessé tennék a eselédfoglalkozású egyénekre vonatkozólag a csavargókról, szokásos munkakerülőkről s a fiatalokorok védelméről és neveléséről alkotott törvények végrehajtását. Az által továbbá, hogy úgy a szolgálati szerződés megkötése, mint szabályszerű vagy peres felbontása egy hatóság előtt történnék, sok mindenféle kellemetlenségtől és zaklatástól menekülnének meg a munkaadók; nem érhetnék oly gyakran és könnyen a munkaadót azon kellemetlen meglepetések, hogy ma még van, holnap már nincs eselédjük, talán éppen akkor, mikor a legnagyobb szükségük volna rá; nem lenne a hatóság kénytelen annak kinyomozásával zaklatni a gazdákat, — hogy vajjon kit terhel az esetleges kórházi költség, melyik alkalmasból, hol szerzett betegségből kifolyólag ment a eseléd a kórházba, stb. stb.; mert mindezek az elhelyező, nyilvántartó hatóságnál feljegyezve volnának.

Ezek által remélhetőleg — ha nem is teljesen, de bizonyára jobban biztosíthatnák mind a két félnek megfelelő kielégítése, mint ma, valamint a könnyebben s teljesebb mértékben keresztülvihető rendészeti ellenőrzés által elérhető lenne a különböző visszaélések megszüntetése és az olyan eselédektől való megszabadulás, a kik igazán fizetett ellenségek s a jók megrontói.

És mi azt hisszük, hogy nem hiábavaló s alap nélküli ez a sok reményességünk, melyet a hatósági elhelyező intézetekhez fűzünk, — valamint bizonyára az sem, melyek a mizériák megszüntetése körül városunk közönségének már összetételénél fogva fejlett szociális érzékre jogosít. És épp úgy a város közönsége teljes bizonyossággal van bizonyára és lehet is afelől, hogy fiatal és tetterős vezetősége, mint napról-napra láthatólag minden téren, úgy itt is mindent meg fog tenni, amit hivatás- és feladatkörébe a közérdek előmozdítására megtehet!

A borsodmegyei termés kilátások

*

(A Reggel tudósítójától.) Érik zott. Buza a Tisza jobb partján a buza, melegek a napok, kiűn a az utóbbi napokban észlelt javulás szerint kielégítő. Bevetett terület 114.476 kat. hold. A megye területén összesen várható ebben az évben 721,199 métermázsza buza. A múlt évi végleges termés volt: 623,456 métermázsza. Rozs a Tisza jobb partján: bevetett terület: 20,014 kat. hold. Junius hó 22-én várható termés 5.80. Összesen 116,081. Az 1913. év végén a végleges termés volt 127,131 métermázsza. Az árpa minősége jónak mutatkozik. A tengeri vetések állása az esőzések után javult a burgonya jó, a cukorrépa kielégítően fejlődik.

Nemsokára megindul mindenfelé az aratás. Az illatos buzatáblák között megindul a nagy munka, az aratás, amitől igen sokat várunk. Reménységgel nézünk az eredményre. Most még minden a reményé. A fénylő kasza alatt lendülő rend, marok, kéve. kereszt, asztag és az elesélt tiszta buza reményességünket fogja táplálni. Hátha jobbra fordul az idők járása, hátha jó termésünk lesz. Még a búzából felroppenő fűrj is a jobb jövőért pityapalattyal. Nemsokára tisztán látjuk majd a dolgokat: érdemes volt-e dolgozni, küzdeni, izgulni? Hátha igen. Ez a hátha fog most valóra válni. Várjuk a legjobbat.

A napokban küldötte le a földmívelésügyi minisztérium hivatalos jelentését a vetések állásáról a miskolci gazdasági felügyelőséghez. Póka Sándor gazdasági felügyelő rendelkezésünkre bocsátotta a hivatalos jelentést, a melyet alább ismertetünk:

A jelentés szerint az utolsó két hét zivataros időjárása nagy kárt tett a vetésben. Javulás azonban észlelhető, a gabonaművek erősödtek, a kalászkok és magok kifejlődése fokozatos. Az ősziakban gyenge, közepes, a tavasziakból jó közepes termésre lehet számítani. A múlt évinél lényegesen kisebb buza és rozstermesre van kilátás. Az utolsó napokban észlelt javulás nélkül oly kedvezőtlen termésben lett volna részünk, amilyen már évek hosszú sora óta nem volt.

Jégeső több ízben volt Borsodmegyében. Ez nagy károkat okozott.

Biztos állást kaphat „A REGGEL” hirdetése útján.

Igás szekerek

erős vas tengellyel rajdnem új állapotban (20 db.), lószerszámok, továbbá a Sajón elhelyezett 1 db. egészen új komp (hidas), 10 db. erdélyi prima bivaly, 2 pár mura-közi ió és egyéb istálló felszerelések **mélyen leszállított árban eladó.** Megtekinthetők a Gazdasági Erdővállalat Részvénytársaságnál M. Nyékiádháza.

Uránia

Nagy Mozgószínház
(Széchenyi-utca 100.)

Műsor 1914. jul. hó 4, 5-én.

Pusztulás a sivatagban

és a fé yes kisérő műsor

Rendes helyárrakkal

Az előadások kezdete: Hétköznap d. u. fél 7 és este fél 9 órakor. Vasár- és ünnepnap d. u. fél 3, fél 5, fél 7 és fél este 9 órakor.

JOHANN MARIA FARINA

GEGENÜBER DEM RUDOLFSPLATZ.

Ezen cég kiváló gyártmányai az egyedül valódi

kölnivíz, kölnivíz-szappan és puder

minden jobb droguerlában, illatszer- és gyógytárban kaphatók.

Ügyeljünk a pontos címre: **JOHANN MARIA FARINA** Gegenüber dem Rudolfsplatz.

Minden hasonlónevű utánzatot utasítsunk vissza.

Miskolczon kapható Fodor Dezső drogériájában.

Magyarországi képviselő: Holzer Emil Zoltán, Budapest, VIII.

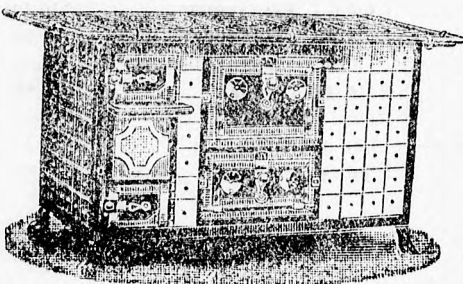

SZLAVKOVSKY IMRE

takaréktűzhely-gyáros és épületlakatos

Miskolcz, Horváth-u. 12.

Alapított 1853-ban. Telefon 2-29.

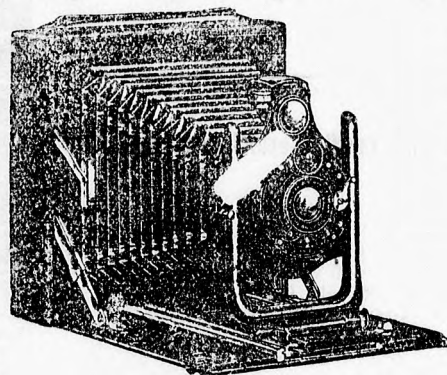
Ajánlom kitűnő minőségű elejes és asztalalaku tűzhelyeimet, melyekből állandó nagy raktárt tartok. Különösen ajánlom legújabb szerkezetű „asztaltűzhelyeimet” melyeket

„Titania” néven hoztam forgalomba. — A túlhalmozott árukészletem és a rossz üzleti viszonyok folytán erősen leszállított árban bocsátom a nagyérdemű közönség rendelkezésére. Ajánlom továbbá *eszingeni faredőnyeimet*, melyeket gyorsan szállítok s ezeknek alkatrészeiből nagy raktárt tartok. Készítek mindenféle *épületvasalásokat, lépcső-, folyosó- és sűrűcsokat, vaskapukat*

Rajzokkal, költségvetéssel szívesen szolgálok.

Nedves szobák kiszáritására nagyobb mennyiségű koks-kályhát tartok raktáron melyeket napi 60 fillérért kölcsön adok.

Miért nem vesz részletfizetésre egy pompás fényképezőgépet

FERENCZI B.

fényképezési szaküzletében
Miskolcz

A fényképezés a legolcsóbb, a legmulatságosabb sport.

KLEIN ÉS LUDVIG

KÖNYVNYOMDA ÉS KÖNYVKÖTÉSZEK

Telefonsz. 114. □ MISKOLCZ □ Hunyadi-u. 2.

Készülnek izléses, modern kivitelben és olcsó árakon:

Báli és lakodalmi meghívók	Árjegyzékek, röplapok
Eljegyzési értesítések,	Névjegyek, gyászjelentések
Levélpapírosok és borítékok	Könyvek, füzetek
Falragaszok, körlevelek	Ujságok, diszmunkák

és egyéb könyvnyomdai és könyvkötészeti munkák.

Felsőmagyarország legszállítóképesebb könyvnyomdája és könyvkötészete.

**Női és férfi kalapokat
készít jutányos áron átalakít**

GÁLL JÓZSEF

kalapgyára Miskolc, Széchenyi-utca 49/B

THIERRY A. GYÓGYSZERÉSZ BALZSAMA.

Utólrhetetlen hatású tüdő- és mellbeteg-
geknek, enyhíti a katarust, megszünteti a fáj-
dalmasat okozó köhögést. Torokgyuladást, rekedt-
séget és gégebajokat megszüntet, valamint lázt, külö-
nösen jó hatású gyomorgörcs és kolika ellen. Gyógy-
hatású aranyér és altesti bántalmaknál, tisztítja a ve-
séket, étvágygerjesztő, elősegíti az emésztést. Kifűzően
bevált fogájásnál, odvas fogak, szájbűznel, valamint
az összes száj- és fogbetegségek, büffögés ellen, meg-
szünteti a száj vagy gyomortól ered bűzt. Jó hatású
pántlikagilisztánál. Meggyógyít mindezen sebet, seb-
helyt, orbáncot, láztól eredő nolyagot, kelést, szem-
ölcsőt, égési sebeket, megfagyott testrészeket,
vart és kiütést. Fülbántalmak ellen kitűnő hatású.
Minden háznál különösen influenza, kolera vagy más
járványoknál kéznél legyen

Írjunk: Thierry A. Órangyal-gyógytárának Prograda, Rohitsch mellett

12 kis vagy 6 dupla vagy 1 nagy speciálüveg 5-60 korona.

Nagyobb rendeléseknél jelentékeny árengedmény

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi Centifolia-kenőcsa.

Megakadályoz megszüntet vérmérgezést, fájdalmas
operációkat legyakrabban feleslegessé tesz. Haszná-
latos gyerekágyas nőknél fájó emlők, tejmegindítás,
rekedés, emlőkeményedés ellen Orbánc, feltört lábak
sebek, dagadt végtagok, csontszu, fekélyek, ütés,
szúrás, lővés, vágás vagy zuzódás által okozott se-
beknél kitűnő gyógyhatású szer. Idegen testek eltá-
voztására mint: füveg szálka, por, serét, tüske stb.
kinövések, karbunkulus képződmények, valamint rák
ellen, fereg, rothadás, körömgüülés, hólyag, égési sebek, hosszú be-
tegségeknél előforduló fölfekvésnél, vérkeleseknel, fültolyásnál, valamint
kipállás esetén csecsemőknel stb. stb. kitűnő hatású.

2 tégely ára K 3.60 a pénz előzetes beküldése vagy utánvét mellett kapható
Budapesten kapható Török József gyógytárában valamint az ország
legtöbb gyógytárában. Nagyban: Thalimayer és Seitz, Kochmeister
Utóda, Radanovits Testvérek drogueriákban Budapesten kapható.
Ahol nincs lerakat rendeljünk közvetlenül;

Thierry A. Órangyal gyógyszerésztárából, Prograda, Rohitsch mellett.

**Ajánlok eredeti
Wolfram
villany lámpákat**

Kitűnő minőségben:

Hollandi, Tungfram, Tantal, Me-
tallum gyártmányokat nagyobb
vételnél 16, 25, 32, 50 gvertyafé-
nyűt **á 1 kor.**

gázizzótesteket

rendes nagyság kitűnő minősé-
gűt á 40 f.
lefele égő á 50 f.
Felelősséget vállalok arra, hogy
tartósság és minőség tekintet-
ben bármely gyártmányt felülmul.

Tisztelettel **ILLÉS DÁVID**

Templom-utca 5. sz. a.

Telefonszám: 305.

VASUTI MENETREND.

**1. A vonatok indulása
Miskolc személypályaudvarról.**

**2. A vonatok érkezése
Miskolc személypályaudvarra.**

— Érvényes 1914 május 1-től. —

Budapest felől.

Budapest felé.	
Reggel személyvonat	6.10 perc
Délelőtt gyorsvonat	9.40 "
Délelőtt gyorsvonat	10.40 "
Délután személyvonat	12.35 "
Délután személyvonat	2.53 "
Délután gyors	3.06* "
Délután személyvonat	3.37 "
Este gyorsvonat	6.23 "
Este gyorsvonat	7.08 "
Este tv. sz.	8.40 "
Éjjel személyvonat	12.57 "
Éjjel személyvonat	2.25 "
Éjjel gyorsvonat	3.04 "

Budapest felől.	
Reggel személyvonat	5.54 perc
Délelőtt v.-vonat (Hatvanbó)	8.50 "
Délelőtt gyorsvonat	10.20 "
Délelőtt gyorsvonat	10.49 "
Délelőtt személyvonat	11.46 "
Délután gyorsvonat	12.56 "
Délután személyvonat	1.29 "
Délután gyorsvonat	4.55 "
Délután gyorsvonat	5.46 "
Este személyvonat	9.23 "
Éjjel személyvonat	12.46 "
Éjjel gyorsvonat	1.39 "
Éjjel személyvonat	3.12 "

* VI. 15.—IX. 15-ig.

* VI. 15.—IX. 15-ig.

Kassa felé.

Kassa felől.

Kassa felé.	
Reggel személyvonat	6.35 perc
Délelőtt gyorsvonat	10.31 "
Délután személyvonat	12.05 "
Délután gyorsvonat	1.03 "
Délután gyorsvonat	5.12 "
Este személyvonat	6.42 "
Éjjel személyvonat	1.06 "
Éjjel gyorsvonat	2.00 "
Éjjel tv. sz. sz.	3.54 "

Kassa felől.	
Reggel tvsz. (Forróencsről)	6.39 perc
Reggel személyvonat	9.16 "
Délelőtt gyorsvonat	10.30 "
Délután gyorsvonat	2.59 "
Délután személyvonat	3.09 "
Este gyorsvonat	6.58 "
Éjjel tvsz. sz.	12.09 "
Éjjel személyvonat	2.01 "
Éjjel gyorsvonat	2.57 "

Fülek felé Miskolc pályaudvarról.

Szerencs felől.

Fülek felé Miskolc pályaudvarról.	
Reggel személyvonat	6.33 perc
Délelőtt személyvonat	11.03 "
Délután személyvonat	3.31 "
Délután tv. sz. sz.	5.50 "
Este vegyesvonat	7.17 "
Éjjel személyvonat	3.33 "

Szerencs felől.	
Reggel tv. szem. száll.	7.19 perc
Délelőtt gyorsvonat	9.26 "
Délelőtt személyvonat	10.21 "
Délután személyvonat	12.14 "
Délután személyvonat	2.35 "
Este gyorsvonat	6.18 "
Este személyvonat	8.04 "
Éjjel személyvonat	12.28 "
Éjjel gyorsvonat	2.33 "
Este tv. szem. száll.	7.50 "

Szerencs felé.

Mezőcsát felől.

Szerencs felé.	
Reggel személyvonat	6.12 perc
Reggel személyvonat	7.42 "
Délelőtt gyorsvonat	10.56 "
Délután személyvonat	1.57 "
Délután személyvonat	4.25 "
Este gyorsvonat	6.00 "
Este személyvonat	6.06 "
Éjjel személyvonat	9.50 "
Éjjel tv. szem. száll.	11.06 "
Éjjel személyvonat	3.41 "

Mezőcsát felől.	
Reggel vegyesvonat	5.39 perc
Reggel vegyesvonat	8.13 "
Délben személyvonat	1.29 "
Délután vegyesvonat	5.27 "

Fedélny-Szendrő felé Miskolc gömbri pályaudvarról.

Fülek felől Miskolc pályaudvarra.

Fedélny-Szendrő felé Miskolc gömbri pályaudvarról.	
Reggel vegyesvonat	6.07 perc
Délelőtt motorvonat	10.40 "
Délután vegyesvonat	1.44 "
Délután motorvonat	5.37 "
Este motorvonat	7.25 "
Éjjel motorvonat	3.47 "

Fülek felől Miskolc pályaudvarra.	
Reggel személyvonat	7.27 perc
Délelőtt személyvonat	9.05 "
Délután személyvonat	1.09 "
Délután személyvonat	5.36 "
Este személyvonat	10.36 "

Mezőcsát felé.

Boldva felől.

Mezőcsát felé.	
Reggel vegyesvonat	7.06 perc
Délután személyvonat	12.35 "
Délután személyvonat	4.32 "
Este személyvonat	7.18 "

Boldva felől.	
Reggel vegyesvonat	7.14 perc
Délelőtt motorosvonat	9.25 "
Délután motorosvonat	12.39 "
Délután motorosvonat	4.56 "
Este vegyesvonat	8.04 "
Este motorvonat	10.25 "

Butor

A legjobb kivitelű
háló-, ebéd- és uti-
szoba berendezések
alkalmi áron kaphatók

Kertész Emil
" butorcarnokában "
Széchenyi utca 68. szám.

Kevésapénze?

Vegyen **butorokat**
használt
és mindenféle más tárgyakat

Friedman Jenő

ujonnan megnyitott üzletében

Zsolczai-kapu 18. sz. alatt,

a hol mindenféle használt tárgyak
u m.: **butorok**, szoba, konyha
és üzleti berendezések legmaga-
sabb áron vétetnek és legutá-
nyosabb áron eladatnak.

Levélbeli vagy telefon hívásra
hazhoz megyek. **Telefon 553.**